

Beste natuurvrienden,

Als een formule werkt dan moet je er misschien niet teveel aan prutsen. Met **22 deelnemers** probeerden we op **24 september** iets nieuws uit. Starten aan het spaarbekken in Nieuwpoort, daarna met de auto aan een slakkengangetje **langs de IJzer tot in Stuivekenskerke**. Niet alleen bracht dit extra stress mee voor de chauffeurs, het vormde ook duidelijk geen meerwaarde op het vlak van natuurwaarnemingen. Een karavaan van 7 auto's die stopt (en 28 deuren die worden dichtgeklapt) is meer dan genoeg om bijzondere

waarnemingen onmogelijk te maken. We reizen om te leren... het zal bij een éénmalig experiment blijven. We komen ooit nog terug in Stuivekenskerke (2019) maar zullen dan starten aan de kerk en de activiteit volledig te voet afleggen (vanzelfsprekend niet tot in Nieuwpoort ☺).

De streek en het dorp zijn vooral gekend vanwege het oorlogsverleden. Maar ook veel

vroeger al was er in Stuivekenskerke activiteit, reeds vanaf de 12^e eeuw. De Norbertijnen, met thuisbasis in Vicoigne (Fr), hadden er bezittingen die stilletjesaan uitgroeiden tot een groot landbouwbedrijf. De hoeve werd door de Spanjaarden op het einde van de 16^e eeuw versterkt met wallen en grachten tegen de overvallen van de... Oostendenaars. De Vicoigne-hoeve stond er tot aan WO I en werd toen volledig vernietigd. De Duitsers hadden de hoeve immers veroverd in oktober 1914 en daarom was het een favoriet mikpunt voor de geallieerde artillerie. In 1923 werd de hoeve herbouwd in zijn huidige vorm. Tussen 1946 en 1979 werd er klei gewonnen tussen de hoeve en de IJzer. Deze putten werden in 1981 gelukkig niet gevuld met huisvuil, zoals eerst gepland, maar erkend als natuurgebied.

Viel er dan helemaal niets te beleven of te zien? Ach, dat viel eigenlijk nog wel mee (maar de verwachtingen waren hoog gespannen vandaar de ontgoocheling). Wolken dansende Kieviten, een groep van wel 20 Grote zilverreigers in een weiland, overal rondspringende (Bruine) kikkers waarschijnlijk op jacht naar de ontelbare langpootmuggen. Onze eerste wasplaten, ook wel de orchideeën onder de paddenstoelen genoemd... Trouwens, de bijzondere locatie van de nabespreking kan ook wel tellen als fraaie waarneming (alhoewel sommige zintuigen nogal werden overbelast). Toch weer een aangename namiddag, met dank aan de deelnemers die ondertussen stilletjesaan uitgroeien tot een vaste bende (mogen we al spreken van “vriendenkring”?). Een welgemeend dankuwel richting Marijke is hier ook wel op zijn plaats. Niet alleen noteerde ze de waargenomen soorten (een 40-tal) maar ook tijdens de nabespreking zette ze haar beste beentje voor en dat was nodig. De cafébazin was waarschijnlijk allergisch aan buitenlucht (en aan plunderende Oostendse geuzen) want we kregen haar niet te zien. Ach, een goed glas en een droge worst later waren we dat alweer vergeten...

Bij elk verslag voegen we 12 foto's van soorten die tijdens de wandeling werden gezien en besproken. We proberen daarbij steeds soorten te tonen die in vorige verslagjes nog niet aan bod kwamen. Veel bijzondere soorten kwamen eerder al aan bod en daarom grijpen we nu naar de meer “normale” soorten. Deze keer ook één dubbelaar : de Grote zilverreiger. De tekstjes onder de foto's zijn een herhaling van wat er tijdens de waarneming werd verteld. Op die manier werden in deze verslagjes **226 verschillende soorten** wat nader onder de loep genomen. In de bijgevoegde soortenlijst vind je ook alle organismen die tijdens NVO-activiteiten met zekerheid werden herkend en door de meeste deelnemers ook werden gezien. Die soortenteller staat nu (na 18 activiteiten) op **433 verschillende soorten** (slechts 3 nieuwe soorten deze keer dus er is nog werk aan de winkel voor onze 500 in 2017).

Aan **Sleedoorn** staan nu volop kleine, donkerblauwe pruimpjes. Ze zijn eetbaar maar pas echt lekker als er een paar nachten vorst overheen gegaan zijn. Ongeduldige mensen knippen ze toch nu al af en stoppen ze een tijdje in de diepvries. Jam van Sleedoorn is lekker maar ook de sterke drank (slivovitsj, sloe gin,...) die ermee gebrouwen wordt is niet te versmaden. (foto : JaVa)

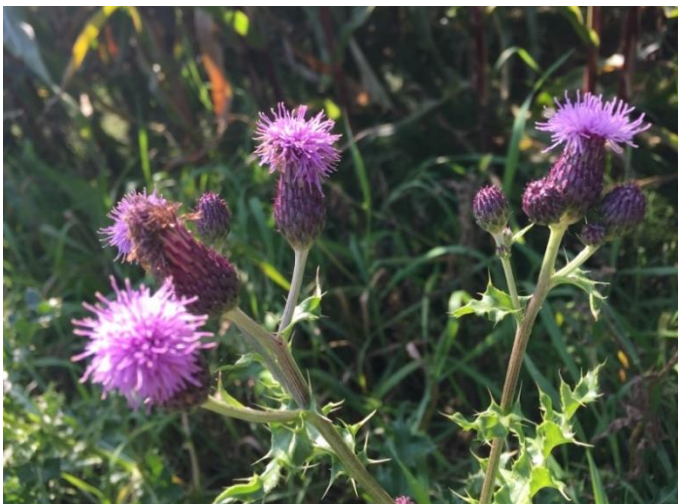
Kokmeeuwen hebben in de zomer een donkerbruine kap. In de winter blijven daar slechts twee zwarte vlekjes van over (koptelefoontje). Hier zie je hoe één en dezelfde Kokmeeuw er ongeveer 5 weken over doet om via rui (=pluimenwissel) terug zijn zomerkap te installeren. (foto : gullstonthehorizon.wordpress.com)

Reigers vertoeven graag in elkaars gezelschap... na het broedseizoen zie je ze soms samen in groep fourageren. In een ver weiland kregen we een 20-tal **Grote zilverreigers** te zien. Zelfs van (zeer) ver kun je aan de gele snavel zien dat het om Grote en niet om Kleine zilverreigers gaat. De Kleine heeft een zwarte snavel. Dichterbij kun je op de tenen letten, zwart bij de Grote en geel bij de Kleine zilverreiger. (foto : Waarnemingen.be)

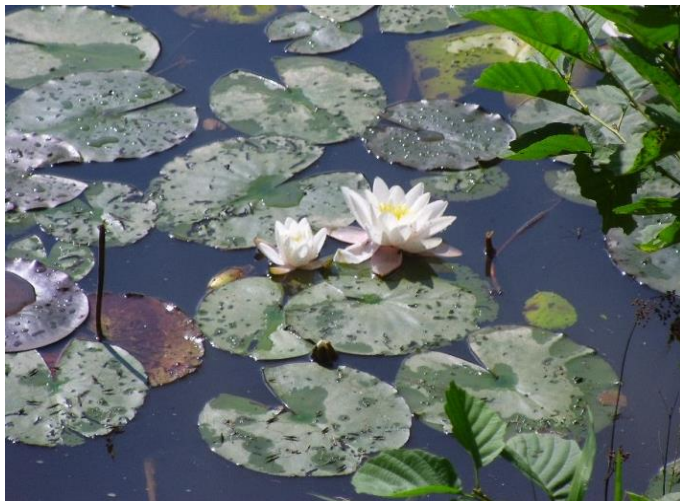
Insecten hebben 2 paar vleugels, behalve de vliegen en de muggen die hebben maar 1 paar. Het tweede paar werd omgevormd tot evenwichtsorgaan. Omdat een **Kool-langpootmug** een groot insect is kun je het hier wel met het blote oog zien: een steeltje met daarop een bolletje. De bolletjes roteren tijdens het vliegen en dienen als gyroscoop. (foto : JaVa)

In onze streken is er slechts 1 distelsoort die geen stekels heeft op de stengels (wel op de bladeren natuurlijk) : de **Akkerdistel**. Alle distels behoren tot de samengesteldbloemigen maar hebben enkel buisbloemetjes en dus geen lintbloemetjes errond. Ze produceren veel nectar en trekken zo veel insecten aan. (foto : Waarnemingen.be)

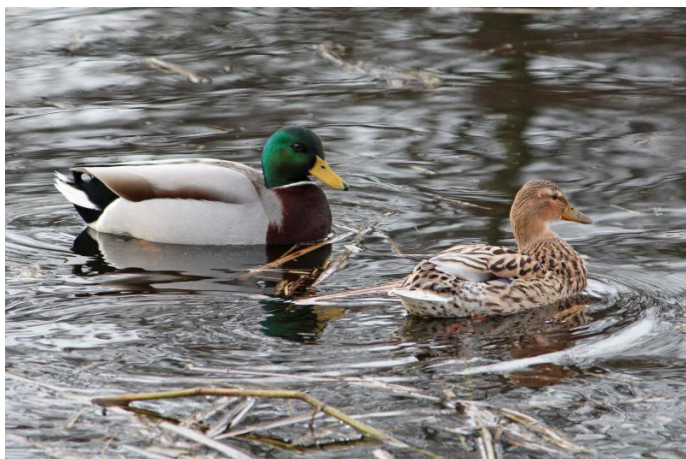
Vanaf de late zomer rijpen de sporen van de **Esdoornvlekkenzwam** en dan worden ze zwart en goed zichtbaar. Deze zwam leeft in de bladmoesia van bladeren. In de herfst vallen ze mee met de bladeren op de grond. Pas in het voorjaar komen de sporen los en stijgen met de warme lucht omhoog tot tegen de nieuwe bladeren... de cyclus kan herbeginnen. (foto : Waarnemingen.be)

Niet iedereen zal deze gezien hebben. Net voorbij de tweede kijkhut lag er een kleine vijver. In de verste hoek groeit daar een **Witte waterlelie**. Alhoewel je deze soort eerder zou associëren met tuinen is ze toch inheems in Vlaanderen. (foto : Waarnemingen.be)

Deze soort zien we bijna op elke wandeling: waar water is, zijn **Meerkoeten**. Ze hebben geen zwemvliezen maar merkwaardige huidflappen aan de tenen. Tijdens de winter leven ze vreedzaam samen in soms erg grote groepen. Vanaf het voorjaar doen de hormonen weer hun werk en zijn ze zeer agressief, tegen elkaar maar ook tegen andere watervogels. (foto : Waarnemingen.be)

Als soortnaam is **Wilde eend** wat verwarrend, want er zijn natuurlijk nog heel wat eendensoorten die in het wild leven. Zoals bij veel (maar niet alle) eenden heeft het vrouwtje camouflagekleuren (handig bij het broeden op een nest) en is het mannetje opvallender gekleurd. Wilde eend is de enige soort waarbij de mannetjes gekrulde staartveren hebben. (foto : JaVa)

Wasplaten zijn behoorlijk zeldzaam omdat ze alleen op onverstoorde graslanden willen groeien die nooit bemest worden, daarom worden ze ook de orchideeën onder de paddenstoelen genoemd (en omdat ze ook wel mooi zijn). De **Zwartwordende wasplaat** begint oranje-rood en verkleurt dan langzaam tot volledig zwart. (foto : Waarnemingen.be)

De zaadstengels van **Grote lisdodde** worden ook wel rietsigaren genoemd. In lang vervlogen (en minder digitale) tijden staken kinderen ze in brand waarna ze heel lang bleven smeulen (de stengels, niet de kinderen). En dan fier als een gieter rondlopen als "menèère meddu sigaar". (foto : Waarnemingen.be)

Houtpantserjuffers leggen als enige libellensoort hun eitjes niet in water maar wel in houtige stengels, van bvb wilg, die boven water groeien. Wanneer de larve uit het ei kruipt kan die zich in het water laten vallen. (foto : JaVa)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 08 oktober** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling op de kalender.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd iets meer dan 40 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.wordpress.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 08 oktober** : herfst in het **Stadsrandbos**
Start om 14u00 op de kruising van Gistelsesteenweg en Grintweg
- **Zondag 22 oktober** : Daguitstap naar **Zeeland**
Sofiapolder, De Blikken en Cletemspolder (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 09u00 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 10u00 uitkijkplatform Sofiapolder, Isabelladijk (halfweg) , Aardenburg
- **Zondag 12 november** : najaarstrek op de **Spuikom**
Start om 14u00 aan de sluizen kant sporthal / Sluisplein / OostendeVerzamelen (carpoolers)
- **Zondag 26 november** : Paddenstoelenwandeling **Beisbroek-bos** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : parking aan de Beisbroekdreef rond 14u00 / Beisbroekdreef 16 / Varsenare
- **Zondag 10 december** : uitwaaien op Klein strand en **Westerstaketsel**
Start om 14u00 aan de voet van het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende
- **Zondag 17 december** : wintervogels op de **Roksem-put** (Hoge Dijken)
Deze wandeling valt een weekje vroeger omdat we op 24 december volop in de kerstsfeer zitten
De carpoolers verzamelen om 13u30 aan de parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 14u00 parking aan het bezoekerscentrum, Oude Brugseweg 239, Roksem (Oudenburg)

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)